

HARRAN ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
LİSANSÜSTÜ DANIŞMAN ATAMA VE DEĞİŞİKLİĞİ İLE İLGİLİ USUL VE ESASLAR

Amaç

Madde 1 - Bu esasların amacı Harran Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü lisansüstü programlarında ders ve tez/sanatta yeterlik çalışmalarında danışmanlarının sahip olması gereken nitelikler, atanmaları, görev ve yetkileri konularına açıklık getirmektir.

Kapsam

Madde 2 - Bu esaslar lisansüstü danışman atama ve jüri oluşturma kriterlerini kapsar.

Dayanak

Madde 3 - (1) Bu esaslar, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa,
(2) 25/12/2014 tarihli YÖK Genel Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olan “Lisansüstü Programların Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler”e,
(3) 20/04/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “YÖK Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği”ne
(4) 11/01/2018 tarihli ve 30298 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Harran Üniversitesi Lisansüstü eğitim ve öğretim yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Danışman Atanması

Madde 4 - Tezli yüksek lisans, tezsiz yüksek lisans ve doktora programına başlayan her öğrenciye en geç birinci yarıyılın sonuna kadar bir danışman atanır. Danışman atanıncaya kadar, öğrenciye anabilim dalı başkanı danışmanlık yapar. Danışman olarak atanan öğretim üyesi, anabilim dalından yeni bir teklif gelmemiş ise aynı zamanda tez danışmanı olarak da görevlendirilmiş sayılır. Tez çalışmasının birden fazla tez danışmanı gerektirdiği durumlarda, ikinci danışman atanabilir. Danışman ve ikinci danışman atama teklifi, öğrencinin kayıtlı olduğu programın anabilim dalının akademik kurul kararı ve anabilim dalı başkanının üst yazısı ile enstitüye gönderilir. Atama enstitü yönetim kurulu kararı ile yapılır.

İkinci Danışman Atanması

Madde 5 - Tez konusunun özelliği nedeniyle (çok disiplinli olma vb.) ikinci bir danışman atama talebi, danışmanın önerisi doğrultusunda anabilim dalının akademik kurul kararı ile enstitü yönetim kuruluna sunulur. Enstitü yönetim kurulu onayı ile ikinci danışman atanabilir.

- 1) İkinci danışman, jüri üyesi ve tez izleme komitesi (TİK) üyesi olamaz.
- 2) İkinci danışman, uzmanlık alan dersi açamaz.
- 3) İkinci danışmana danışmanlığı nedeniyle danışmanlık ücreti ödenmez.

Danışmanda Aranılan Nitelikler

Madde 6 - Tez danışmanı, Üniversite kadrosunda bulunan öğretim üyeleri arasından seçilir. Tez danışmanı, öncelikle anabilim dalında görev yapan öğretim üyeleri olmak üzere, yakın veya bilim alanı ile ilgili konularda çalışan diğer anabilim dallarında görev yapan ya da başka bir üniversitedeki öğretim üyeleri arasından önerilebilir.

a) Danışman olarak atanacak öğretim üyesinin uzmanlık alanı öğrencinin anabilim dalına uygun olmalıdır. Danışmanın aktif bir araştırmacı olması ve araştırma projeleri yürütmesi tercih edilir.

b) Yüksek lisans ve doktora programında öğretim üyesi başına düşen tez danışmanlığı sınırı 12 olup, ÖYP ve 35. madde kapsamında görevlendirilenler, yabancı uyruklu öğrenciler, lisansüstü programdan ilişkisini kestirmede için programa kayıtlı gözükken ancak ilgili dönemde kayıt yenilemeyen öğrenciler ile aftan yararlanarak geri dönenleri gerekçe göstererek bu sınır 18 olarak belirlenmiştir. Bu sayıdan fazla danışmanlığı bulunan öğretim üyesinin öğrenci sayısı sınır değerinin altına düşene kadar yeni danışmanlık ataması yapılmaz.

c) İhtiyaç duyulması halinde enstitü yönetim kurulu kararı ile başka bir yükseköğretim kurumundaki kadrolu öğretim üyeleri de danışman olarak atanabilir.

Öğretim Üyesinin yüksek lisans programlarında ders verme ve tez danışmanlığı yapabilmesi için;

- 1) Öğretim Üyesi olması,
- 2) En az bir yarıyıl Yükseköğretim Kurumlarında ders vermiş olması,
- 3) Son beş yıl içerisinde, ilgili bilim alanındaki SCI, SCI-Expanded kapsamında bulunan dergilerde, yayınlanmış en az bir makalesi veya kendi bilim alanında yayınlanmış en az bir kitabının olması veya Türk Patent Enstitüsü tarafından onaylanmış en az 1 patent sahibi olması gerekir.
- 4) Birinci dereceden akrabalık ilişkisi olanlar, öğrencilerin ders ve tez danışmanı olamazlar. Jürilerde yer alamazlar.

Öğretim Üyesinin doktora programlarında ders verme ve tez danışmanlığı yapabilmesi için;

- 1) Öğretim Üyesi olması,
- 2) En az dört yarıyıl lisans veya iki yarıyıl yüksek lisans programlarında ders vermiş olması,
- 3) En az bir yüksek lisans öğrencisini mezun etmiş olması,
- 4) Son beş yıl içerisinde, ilgili bilim alanındaki SCI, SCI-Expanded kapsamında bulunan dergilerde, yayınlanmış en az bir makalesi veya kendi bilim alanında yayınlanmış en az bir kitabının olması veya Türk Patent Enstitüsü tarafından onaylanmış en az 1 patent sahibi olması gerekir.
- 5) Birinci dereceden akrabalık ilişkisi olanlar, öğrencilerin ders ve tez danışmanı olamazlar. Jürilerde ve tez izleme komitesinde yer alamazlar.

Danışmanın Görevleri

MADDE 7 - Danışman, öğrencisinin öğrenme hedeflerine ulaşmasında rehberlik eden kişidir. Bu ilişkide açıklık ve dürüstlük olması gereken en önemli özelliklerdir. Bu bağlamda, danışman öğrencinin ilgi alanını ve yeteneğini dikkate alarak tez çalışmasına yönlendirir. Danışman, ders ve tez konularının seçiminde öğrencinin özelliklerini en başından itibaren göz önüne alır.

Danışman aşağıdaki görevlerin yerine getirilmesinden sorumludur:

- a) Öğrencinin öğrenimini başarıyla sürdürebilmesi ve yönetmelikte öngörülen sürede tamamlayabilmesi için ders durumunu izler, kurumu tanıtarak öğrenciyi yeni statüsüne alıştırmaya yönlendirir.
- b) Her yarıyıl başında öğrencisinin dönem süresince alması gereken zorunlu ve seçmeli dersleri öğrenci ile birlikte belirleyerek, ders kayıt formlarını kontrol eder.
- c) Öğrencileri, değişim programları, yurt dışı eğitim olanakları ve eğitim bursları konusunda yönlendirir.
- ç) Öğrencinin bilgiye ulaşma, bilgi üretme ve değerlendirme yeteneğinin gelişmesinde yol gösterici olur. Öğrenci ile birlikte tez çalışmasını planlar, çalışma için gerekli altyapının hazırlanmasını sağlar.
- d) Öğrencinin tez önerisini zamanında enstitüye vermesini, tez izleme komitesi toplantılarının düzenli olarak yapılmasını ve raporlarının hazırlanmasını sağlar.
- e) Düzenli olarak öğrenci ile görüşmeler yaparak çalışmanın gidişini ve elde edilen sonuçları değerlendirir.
- f) Tez çalışmasının yüksek etik standartlarda yapılmasına rehberlik eder ve kendi davranışları ile rol model olur. Bu çerçevede, Etik kurul ve diğer ilgili kurum izinlerinin alınması ve sonuçlarının ilgili kurullara iletilmesi için öğrenciyi yönlendirir.
- g) Tez çalışması için gerekli maddi destek konusunda öğrenciyi yönlendirir, proje önerilerinin hazırlanmasına yardım eder.
- ğ) Tez konusuna ilişkin bilimsel gelişmeleri izler, öğrencinin de izlemesi için yol gösterir.
- h) Tezlerin yayına dönüşmesi ve mezuniyet sonrası kariyeri için öğrencisini yönlendirir.
- ı) Danışman kendi gerçekleştirdiği akademik faaliyetlere (dersler, konferanslar, bilimsel toplantılar, araştırma projeleri) öğrencisini katar ve katkı yapmasını teşvik eder.
- i) Öğrencinin akademik gelişimi ile ilgili her düzeyde objektif geribildirimde bulunur.

Danışman/Öğrenci İlişkisinde Ortaya Çıkabilecek Sorunların Çözümü

MADDE 8 - a) Tez kalitesinin artırılması ve daha nitelikli bir araştırma-egitim atmosferinin yaratılabilmesi nihai hedeftir. Danışman/öğrenci ilişkisinde sorun olduğu takdirde, anabilim dalı başkanı devreye girerek, sorunun niteliğine göre bir uzlaşma sağlamalıdır. Eğer uzlaşma sağlanamazsa, anabilim dalı kurulu danışmanın değiştirilmesini teklif edebilir.

b) Danışman ve/veya öğrencinin beraber çalışmayı istememesi durumunda, danışman konuyu anabilim dalı kuruluna getirebilir. Öğrenci ise, anabilim dalı başkanına başvurarak durumunun görüşülmesini talep edebilir. Çözüm bulunamayan durumlarda öğrenci veya danışman enstitüye başvurur, konu yönetim kurulunda görüşülerek karara bağlanır.

Öğrenci Danışmanlığı Değişikliği

MADDE 9 - Üniversiteden ayrılan öğretim üyelerinin (yer değiştiren ve emekliye ayrılan) başlamış olan tez danışmanlıkları süreç tamamlanıncaya kadar devam edebilir. Ancak, aşağıdaki durumlarda ilgili anabilim/anasanat dalı akademik kurulunun uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile danışman değişikliğine gidilir.

- a) Danışmanın kendi isteğiyle çekilmesi.
- b) Danışmanın uzun süreli (6 aydan daha uzun süreli) yurt dışında görevli olması,
- c) Danışmanın uzun süreli tedavi görmesini gerektirecek sağlık sorununun olması,
- ç) Danışmanın askerlik görevine başlamış olması,
- d) Danışmanın öğretim üyeliğinden ayrılması,

Yürürlük

MADDE 10 - Bu Esaslar, Fen Bilimleri Enstitüsü Yönetim kurulunda kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- Bu Usul ve Esasların hükümlerini Fen Bilimleri Müdürü yürütür.